

CY.BA

वेळ ३ तास

गुण १००

सूचना १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्नांना समान गूण आहेत.

३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.

प्रश्न १. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ. केंद्र व राज्य यातील आर्थिक संबंधावर चर्चा करा.

१०

ब. घटकराज्यांना अपेक्षित असलेल्या आधिक स्वायत्ततेच्या मागणीवर भाष्य करा.

१०

क. बदलत्या पक्ष पध्दतीचा केंद्र व राज्य संबंधावर कोणता परीणाम होतो आहे?

१०

प्रश्न २. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

अ. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस या पक्षाच्या संघस्थितीवर चर्चा करा.

१०

ब. महाराष्ट्रातील कोणत्याही एका प्रादेशिक पक्षाच्या कामगिरीचा आढावा घ्या.

१०.

क. १९८९ नंतर भाजपाच्या निवडणूक कामगिरीचा थोडक्यात आढावा घ्या.

१०

प्रश्न ३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

अ. जात व आरक्षण यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.

१०

ब. जमातवादाची कारणे सांगून परिणामांची चर्चा करा.

१०

क. महिलांचा राजकीय सहभाग वाढत आहे काय? तुमचं मत मांडा.

१०

प्रश्न ४. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ. 'राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण' ही संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा.

१०

ब. नक्षलवादाने भारतीय सुरक्षा व्यवस्थेपुढे निर्माण केलेल्या आव्हानांची चर्चा करा.

१०

क. जागतीक दहशतवादाचे भारतावरील परिणाम स्पष्ट करा.

१०

प्रश्न ५. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

अ. आणीबाणी संदर्भात केंद्र व राज्य यातील परस्परसंबंधांचा आढावा घ्या.

१०

ब. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना व शिवसेना या पक्षांच्या विचारधारेतील समानता विशद करा.

१०

क. भाजपा पुरस्कृत हिंदु जमातवादाची वैशिष्ट्ये सांगा.

१०

.....

[3 Hours]

[Marks: 100]

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Attempt any two of the following.

- a) Discuss on the Centre-State Fiscal Relations. **10**
b) Discuss on Demand for greater Autonomy expected by states. **10**
c) What is the impact of the changing nature of party system on Centre-State relations? **10**

Q. 2. Attempt any two of the following.

- a) Discuss the current status of Indian National Congress party. **10**
b) Review electoral performance of any one regional political party in Maharashtra. **10**
c) Review shortly the electoral performance of BJP after 1989. **10**

Q. 3. Attempt any two of the following.

- a) Explain the relation between caste and Reservation. **10**
b) Explain the causes and impact of Communalism. **10**
c) Is the political participation of women are increasing? Quote your opinion. **10**

Q. 4. Attempt any two of the following.

- a) Explain shortly the concept 'Criminalization of Politics'. **10**
b) Explain the challenges before Indian security system created by Naxalism. **10**
c) Explain the impact of Global Terrorism on India. **10**

Q. 5. Attempt any two of the following.

- a) Overview the Emergency relations between Centre and states. **10**
b) Elaborate the Ideological relevance between MNS and Shivsena. **10**
c) Explain the characteristics of BJP projected Hindu Communalism. **10**